

مجموعه کتابهای پزشک مشاور - ۷

راهنمای خانواده در

سنگ کلیه

نگارش:

دکتر امین پارسائی - دکتروید محمد صدر عامال

سرشناسه: پارسایی، امین، ۱۳۴۸
عنوان و نام پدیدآور: راهنمای خانواده در سنگ کلیه/ نگارش امین پارسایی، سید محمد صدرعاملی
مشخصات نشر: مشهد: واژیران، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری: ۶۰ ص مصور، ۱۷×۱۱ س.م
فروست: مجموعه کتابهای پزشکی مشاور؛ ۷
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۹۴۴-۸۰-۰
شناسه افزوده: صدرعاملی، سید محمد، ۱۳۴۵
رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۲ر۲پ/۹۱۶ RC
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۶۲۲
شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۳۶۹۰

بیماری سنگ کلیه

نگارش: دکتر امین پارسایی / دکتر سید محمد صدرعاملی
مدیر تولید: سعید عمادی
طرح جلد: مینا زراعتکار
صفحه آرای و تنظیم: اعظم حسینی
حروف نگاری: زینب گنجی
سال چاپ: ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۹۴۴-۸۰-۰

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه قیمت: ۲۵۰۰ تومان

مرکز پخش: اوستا/ اصفهان/ ۰۹۱۳۱۶۷۴۰۴۲

فهرست مطالب

آغاز سخن	۴
مقدمه	۶
سنگ ادراری چیست؟	۸
دستگاه ادراری از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است؟	۸
شیع بیماران سنگ ادراری چقدر است؟	۱۱
سنگ ادراری چگونه به وجود می‌آید؟	۱۲
چه عواملی در ایجاد سنگسازی مؤثرند؟ (نکاتی که باید از بیمار سؤال شود)	۱۵
بیماری سنگ ادراری با چه بیماری‌هایی ممکن است اشتباه شود؟ ...	۲۸
پزشک چگونه بیماری سنگ ادراری را تشخیص می‌دهد؟ ..	۲۹
در یک بیمار مبتلا به سنگ ادراری چه آزمایشاتی انجام می‌شود؟ ...	۳۰
یک بیمار مبتلا به سنگ دستگاه ادراری چگونه درمان می‌شود؟ ..	۳۷
برداشتن سنگ به چه روش‌هایی امکان‌پذیر است؟	۳۸
سنگ شکنی به چه صورت انجام می‌شود؟	۳۹
نقش رژیم غذایی در درمان و پیشگیری از سنگهای ادراری چیست؟ ..	۴۱
نقش فعالیت‌های بدنی و تمرینات ورزشی در بیماری سنگهای ادراری چیست؟	۴۳
درمان و پیشگیری سنگ دستگاه ادراری بطور خلاصه چیست؟ ..	۴۴
نکته‌ها:	۴۵
سؤالات بیماران	۴۸
منابع	۵۶

آغاز سخن

بیماری همیشه تهدیدکنندهٔ حیات آدمی است و هر انسانی در طول زندگی خود خواه‌ناخواه دچار بیماری‌هایی خواهد شد، بیمار دردمند جهت تسکین آلام خود و دانستن پاسخ به سؤالات بسیاری که در ذهن دارد از پزشک یاری می‌طلبد. پزشک با توکل به خداوند و با آنچه که با علم و تجربهٔ خود به دست آمده وظیفه درمان را به عهده خواهد گرفت. کیفیت درمان آن زمانی مطلوب است که بیمار از ماهیت و سیر بیماری چگونگی مراقبت‌های پرستاری، عوارض داروهای مصرفی، مسائل مالی و جزئیات مربوط به آنها آگاهی داشته باشد و به پزشک در امر درمان یاری رساند. نظر به فرصت کم پزشک و بیمار در مطب بر آن شدیم، آنچه حق یک بیمار است که در مورد بیماری خود بداند به صورت مختصر و کاملاً علمی ولی به زبان ساده تحت عنوان "پزشک مشاور، راهنمای خانواده" در اختیار بیمار قرار می‌دهیم و این مهم را با همکاری پزشکان متخصص در هر زمینهٔ بیمارتر کرده‌ایم.

ما معتقدیم دانستن این اطلاعات اگر نه بیشتر از داروهای تجویز شده، که به اندازه آنها در امر درمان حائز اهمیت است.

نکته واضح است که مطالعه این کتب بیمار را از مراجعه به پزشک نیاز نمی‌سازد.

از آنجا که مطالب این مجموعه از معتبرترین و جدیدترین کتب علمی مطرح دنیا جمع‌آوری شده است برای همکاران پزشکی که می‌خواهند با سؤالات بیمار خود را بطور علمی و جمع‌بندی شده و درست است مناسب پاسخ دهند مفید خواهد بود.

با این امید که مجموعه کتابهای فوق سهم هرچند ناچیز در بهبود وضعیت بهداشتی درمان هموعانمان داشته باشد.

ارسال نظرات ارزشمند شما به آدرس pezeshekmoshaver@hotmail.com یا مطرح نمودن آن با تلفن پیامگیر ۰۲۱۱-۶۲۱۱۰۲۱۱ می‌تواند راهگشای مناسبی برای مؤلفین و بهت ارائه اطلاعات مفیدتر در چاپهای بعدی کتاب باشد.

مقدمه

شاید شما خواننده این کتاب هم موقعی که در آرامش کامل مشغول استراحت بوده‌اید به ناگهان و بدون انتظار دچار دردهای شدیدی در ناحیهٔ پهلو شده‌اید که به سمت کشالهٔ ران انتشار یافته و در زمان کوتاهی به شدت دردها افزوده شده است تا آنجا که به اصطلاح شما را بی‌تاب کرده و آنقدر از شدت درد پیچ و تاب خورده‌اید تا بالاخره با دفع سنگ کوچکی حتی کوچکتر از نصف یک عدد ماش آرام شده‌اید. در صورت بی‌دردی را دانسته‌اید. یا ممکن است هم اکنون دارای سنگی در کلیهٔ خود باشید که هیچگونه علامتی از خودتان نمی‌دهد ولی به زودی ایجاد درد خواهد کرد.

بهر حال خواندن این کتاب برای شما یا اطرافیانتان مفید خواهد بود چرا که هر کسی ممکن است روزی دچار سنگ ادراری شود.

بیماری سنگ دستگاه ادراری یک بیماری تقریباً شایع است. بطوریکه براساس آمارهای کشورهای غربی از هر ۱۰ نفر یک نفر دچار این بیماری است. اگرچه سنگ‌ها از نظر ترکیب شیمیایی انواع گوناگون دارند ولی اگر در یک محل

خاص قرار گرفته باشند، علائم تقریباً یکسانی ایجاد می‌کنند. آنچه برای بیمار و پزشک علاوه بر تسکین درد مهم است، یافتن علت ایجاد سنگ و کشف سنگ‌های بدون علامت موجود در مسیر سیستم ادراری و پیشگیری از ساخته شدن مجدد سنگ است.

اعتماد بر این است که ساخته شدن سنگ در دستگاه ادراری گوشه‌ای از یک مجموعه اختلالات درون بدن است و اغلب افرادی که یک سنگ دفع کرده‌اند بطور متوسط هر دو تا سه سال یک سنگ دیگر هم می‌سازند. همچنین ممکن است شخص موقع دفع یک سنگ، سنگ‌های دیگری نیز در دستگاه ادراری داشته باشد.

هدف از نگارش این کتاب راهنمایی بیمار در جهت چگونگی تشخیص بیماری، روش درمان سنگ و نحوه پیشگیری از ایجاد سنگ‌های جدید در سیستم ادراری است.

سنگ ادراری چیست؟

سنگ دستگاه ادراری به توده‌ای غالباً محکم به شکل سنگ اطلاق می‌شود که می‌تواند در هر کجای دستگاه ادراری (کلیه، حالب‌ها، مثانه و مجرای ادرار) بوجود آمده، جایگزین شده یا حرکت کند. برای درک بهتر مطلب بایستی به‌طور مختصر به تشریح بالینی و عملکرد دستگاه ادراری اشاره نمود.

دستگاه ادراری از چه قسمت‌هایی تشکیل شده است؟

دستگاه ادراری از دو کلیه، دو حالب، یک مثانه و یک مجرای ادراری تشکیل شده است. کلیه‌ها دو عضو لوبیایی شکل به اندازه تقریبی $12 \times 5 \times 4$ سانتی‌متر هستند که در طرفین ستون مهره‌ها و در عقب پاره صفاق و تقریباً در ناحیه پهلوها قرار می‌گیرند و بطور مایل از روی شکم قابل لمس نیستند (مگر در اطفال و افراد لاغر). وزن هر کلیه طبیعی در حدود ۱۷۰ گرم است و در خانم‌ها کوچکتر است. کلیه‌ها هر کدام از طریق یک حالب به مثانه مرتبط می‌شوند. حالب‌ها لوله‌هایی هستند به طول تقریباً ۳۰ سانتی‌متر و به قطر ۵ میلی‌متر که در چند جا دارای تنگی‌های مختصری